

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR

PRELIMINARY M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020

PAPER-I : RESEARCH METHODOLOGY AND MEDICAL STATISTICS

Date : 07-07-2020
Tuesday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

Instructions : All questions are compulsory.

SECTION- A

1. आयुर्वेदे के के विविधानुसन्धानक्षेत्राणि सन्ति ? तेषां प्रमुखोद्देशान् सविस्तर लिखत । 20
विविधानुसन्धान प्रारूपानां विवेचनं कुरु ।
Describe various fields of Research in Ayurveda with their main objectives.
Explain about the different research designs.
2. प्रत्यक्षादि प्रमाणानां सैद्धांतिकीं संकल्पनां लिखित्वा आयुर्वेदानुसन्धाने तेषां प्रायोगिकीं 20
उपयोगितां समुचितैः उदाहरणैः सहितं विवेचयत ।
Write about the concept of Pratyakshyadi Pramana and elaborate their practical
applicability for research in Ayurveda with appropriate examples.
3. टिप्पणी कार्याः । Write short notes. 20
(A) सन्दर्भलेखन प्रकाराः। Types of Referencing
(B) सी डी सी एस ओ दिशानिर्देशाः। CDCSO Guidelines
(C) आदर्श चिकित्सीय कार्यप्रणाली । Good Clinical Practices
(D) ट्रेडिशनल नोलेज डिजिटल लायब्ररी । Traditional Knowledge Digital Library

SECTION- B

4. आयुर्वेदिक चिकित्सालयस्य अग्निकर्म एककद्वारा निम्नांकिताः अग्निकर्माः प्रति मासे कृताः। तेषां 20
मध्यकं, मध्यस्थ्यं, मानक विचलनं मानक त्रुटिं च गणयत।
15, 18, 25, 40, 25, 18, 25, 21, 30, 33, 25.
Agnikarma unit of an ayurvedic hospital performed the following number of
agnikarmas each month. Calculate the Mean, Median, SD and SE of agnikarmas -
15, 18, 25, 40, 25, 18, 25, 21, 30, 33, 25.
5. टिप्पणी कार्याः । Write short notes. 20
(A) काई स्केवर परीक्षा । Chi-Square test
(B) रिग्रेशन । Regression
(C) परिवर्तनीयस्य प्रकाराः। Types of Variables
(D) तथ्यानां वर्गीकरणम् । Classification of Data

*****

GUJARAT AYURVED UNIVERSITY, JAMNAGAR
PRELIMINARY M.D./M.S. (AYU.) EXAMINATION - JULY -2020
PAPER – II : PANCHAKARMA

Date :08-07-2020
Wednesday

Time : 10:00 a.m. to 01:00 p.m.

सूचना - पृथक्-पृथक् विभागार्थं पृथक्-पृथक् उत्तरपुस्तिकानामपयोगः कर्तव्यः ।
Separate answer book are to be used for the each part.

PART - A (50 Marks)

1. षड्विध-द्विविधो कर्मणोरुल्लेखं विधाय एतयो पञ्चकर्म चिकित्सायां भूमिका स्पष्टं कुरुत ।
Describe Shadvidha and Dvividha Karma and its importance in Panchakarma treatment. (15)
2. पक्षाघात रुग्णस्य परिक्षणं विधिं वर्णयत ।
Describe the examination of the patients of hemiplegia. (15)
3. टिप्पणी कार्याः । Write short note : (20)
  - (a) महास्रोतस् परिक्षा विधिः । Examination of GIT.
  - (b) सप्तमं क्रेनीयल नाडी । 7th Carnial Nerve.
  - (c) त्रिविध परीक्षा विधिः । Trividha Parikshavidhi.
  - (d) बाह्य परिमार्जन चिकित्सा । Bahya Parimarjan.

PART - B (50 Marks)

4. पञ्चकर्म चिकित्सायां अग्निकोष्ठयो महत्त्वं प्रतिपादयत ।
Describe the applied aspect of Koshtha and Agni in relation to Panchakarma treatment. (15)
5. बस्तिकर्म विषये अनुसंधानस्य आवश्यकतां वर्णयत ।
Describe the areas of research related to Bastikarma. (15)
6. टिप्पणी कार्याः । Write short note : (20)
  - (a) NABH accreditation अर्थे रोग्युपचार (COP) मानकम् ।
Care of patients (COP) standard for NABH accreditation.
  - (b) शोधनाहर्ता । Indications*for Shodhana.
  - (c) शिरोधारा संदर्भे उपयुक्तानि साधनानि । Instrtmnts used in Shirodhara.
  - (d) पञ्चकर्म परिहार्याः विषयाः । Pariharya Vishaya for Panchakarma.

